

Position Paper CNV - rondetafelgesprek wijziging van de Postwet

Aan: De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat

Van: CNV, namens de medewerkers in de postsector

Datum: 3 september 2025

Onderwerp: Een sociaal duurzame toekomst voor de Nederlandse postsector

Samenvatting en kernboodschap

Geachte voorzitter, geachte leden van de commissie,

Namens vakbond CNV spreek ik vandaag voor de duizenden medewerkers die de postvoorziening in Nederland dagelijks mogelijk maken. Het voorstel tot wijziging van de Postwet is in de ogen van het CNV een poging om een huis met verzakkende fundamenteën op te knappen door de dakpannen te herschikken. Het is volstrekt onvoldoende en schuift de rekening door naar de werknemers én de burgers.

De kernboodschap van CNV is drieledig:

1. **Het wetsvoorstel negeert de financiële realiteit en creëert valse zekerheid.** Het kabinet stelt dat de maatregelen afdoende zijn, maar dit wordt direct tegengesproken door PostNL, dat zonder extra steun gedwongen ontslagen niet uitsluit. Deze tegenstrijdige boodschappen lossen het door de ACM bevestigde, structurele verlies van de postdienst niet op en creëren maximale onzekerheid.
2. **De rekening van deze politieke impasse komt terecht bij de werknemers én de burger.** De onhoudbare werkdruk en baanonzekerheid voor het personeel leiden onvermijdelijk tot een verdere daling van de betrouwbaarheid van de postbezorging, een publieke dienst waar de politiek direct verantwoordelijk voor is.
3. **Een duurzame oplossing is mogelijk, maar vereist politieke moed.** Koppel financiële steun voor de Universele Postdienst (UPD) aan harde, sociale garanties en kom via een tripartiet overleg tot een gedragen oplossing, waar CNV samen met de andere bonden al in februari én juli van dit jaar met klem om heeft gevraagd.

De mens achter de post: meer dan een kostenpost

Voorzitter, als we over de Postwet spreken, spreken we over de levens van duizenden medewerkers. Over de postbezorger die door weer en wind fietst en vaak het enige sociale contactmoment van de dag is voor eenzame ouderen. Over de sorteerder die nacht na nacht waarborgt dat alles op de juiste bestemming arriveert. Deze mensen, de leden van CNV en hun collega's, ervaren de gevolgen van de krimpende postmarkt dagelijks: wijken worden groter, de werkdruk neemt toe en de baan zekerheid erodeert. Ondanks deze uitdagingen is PostNL een koploper (PSO trede 3) in het creëren van werkgelegenheid voor mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie, wat een belangrijke bijdrage levert aan sociale inclusie. Het kabinetsvoorstel biedt hun geen enkel perspectief, behalve nog meer 'flexibiliteit' – een eufemisme dat op de werkvloer wordt vertaald als 'meer werk voor minder zekerheid'.

Analyse: een pleister op een slagaderlijke bloeding

Het kabinet stelt maatregelen voor die slechts cosmetisch van aard zijn. De toezichthouder, de ACM, concludeert in haar rapport 'De postmarkt in transitie' ondubbelzinnig: de UPD is onder de huidige voorwaarden structureel en significant verlieslatend. Een technische aanpassing van de bezorgtermijn lost dit fundamentele financiële probleem niet op. Het afwijzen van een financiële bijdrage is het ontkennen van deze realiteit. Het is economisch onverantwoord en sociaal onacceptabel. De recente gang naar de rechter door PostNL is de voorspelbare en betreurenswaardige escalatie waarvoor wij als bonden de politiek al maanden waarschuwen.

De onzichtbare koppeling: risico's voor de gehele holding

Dit is geen intern bedrijfsprobleem; het is een direct en voorspelbaar risico voor de publieke dienstverlening, gecreëerd door politiek beleid. Wanneer de overheid een bedrijf dwingt een structureel verlieslatende publieke taak uit te voeren, wordt de financiële gezondheid van de gehele onderneming doelbewust ondermijnd. De winsten uit de groeiende pakketmarkt, die essentieel zijn voor innovatie en goede arbeidsvoorwaarden, moeten dan worden aangewend om de verliezen van de wettelijk verplichte postdienst te compenseren. Dit onhoudbare model bedreigt niet alleen de continuïteit van de postbezorging, maar ondermijnt ook de investeringskracht van een vitale logistieke speler. De politiek kan dit niet afdoen als een bedrijfskwestie; het is het directe gevolg van het eigen beleid dat de arbeidsvoorwaarden van duizenden medewerkers onder druk zet.

De visie van CNV: van noodgreep naar een sociaal toekomstplan

Voorzitter, CNV komt hier niet alleen om te waarschuwen. Wij presenteren, zoals we al deden in onze brieven van februari en juli, een constructieve agenda. Het CNV ziet

twee belangrijke elementen als bouwstenen voor een duurzame toekomst van de postsector:

1. Erken de financiële realiteit: een eerlijke prijs voor een publieke dienst.

De politiek moet haar verantwoordelijkheid nemen. Dit vereist een realistische, structurele financiële bijdrage. In plaats van een blanco investering stellen wij een stimuleringssysteem voor waarbij PostNL financieel wordt beloond voor het behalen van specifieke, oplopende kwaliteitsniveaus. Dit creëert een positieve prikkel om te investeren in kwaliteit en personeel, en garandeert dat publiek geld niet naar aandeelhouders vloeit. Het is een investering in een cruciale sociale en logistieke infrastructuur, conform de praktijk in landen als Frankrijk en België.

2. De weg vooruit: een tijdelijke, gezamenlijke overlegtafel.

Deze impasse kan alleen worden doorbroken door samenwerking. CNV herhaalt de dringende oproep voor een tijdelijke, doelgerichte tripartiete overlegtafel tussen het ministerie, PostNL en de gezamenlijke vakbonden om tot een gedragen oplossing te komen en de stappen naar een gezonde postmarkt te definiëren.

Conclusie: een oproep tot sociale verantwoordelijkheid

Geachte commissieleden, u staat voor een fundamentele keuze. Kiest u voor een kortetermijnoplossing die de problemen vooruitschuift en de rekening bij werknemers én de burgers legt? Of kiest u voor een moedige, duurzame oplossing? De postbezorger is geen kostenpost die u kunt wegbezuinigen. Namens CNV roep ik u op te investeren in een postsector die sociaal, betrouwbaar en toekomstbestendig is voor iedereen.

Dank u wel.